

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การเขียนเรียงความ

เรียงความ เป็นเรื่องราวที่แต่งและเรียบเรียงขึ้นตามความนึกคิด ความรู้สึก ความรู้ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้แต่งที่ถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน โดยมีโครงเรื่องให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง แล้วนำถ้อยคำมาประกอบเป็นประโยค และเรียบเรียงเป็นเนื้อความให้ต่อเนื่องกันตามโครงเรื่องที่คิดไว้

องค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ	เป็นการเปิดเรื่อง อาจเป็นการอธิบายความหมายชื่อเรื่อง หรือขอบเขตของเรื่อง
เนื้อเรื่อง	อาจมีหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะขยายความของเรื่อง ตามแนวคิดที่ตั้งไว้ อาจมีทั้งความรู้ การแสดงความคิดเห็น สำนวนโวหาร ที่มีความต่อเนื่องสอดคล้องกัน
สรุป	เป็นการปิดเรื่อง หรือ สรุปเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ควรมีเพียง ๑ ย่อหน้า ซึ่งอาจเป็นคติสอนใจ ข้อคิด หรือความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

ขั้นตอนในการเขียนเรียงความ

๑. การกำหนดหัวเรื่อง มี ๒ ลักษณะ คือ การกำหนดหัวเรื่องไว้เรียบร้อยแล้ว และเลือกเขียนตามความสนใจ/พอใจ/มีความรู้เรื่องนั้นมากที่สุด

๒. การกำหนดขอบเขตของหัวข้อเรื่อง ไม่ควรกว้างมากเกินไปจนเขียนไม่จบ ควรมุ่งหมายที่เฉพาะเจาะจง เช่น หัวข้อเรื่องกว้าง “สมุนไพร” ให้เฉพาะเจาะจง “สมุนไพรรักษาโรค”

๓. การรวบรวมข้อมูลใช้วางโครงเรื่อง ต้องเป็นข้อมูลที่มีหลักฐานอ้างอิง มีเหตุผลน่าเชื่อถือ โดยพิจารณาว่าหัวข้อใดควรมาก่อน หรือมาหลัง แล้วจัดเรียงลำดับ

๔. การจัดกลุ่มความคิดในการวางโครงเรื่อง อาจจัดเป็นพวก หมวดหมู่เดียวกันเป็นหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย โดยจัดให้ต่อเนื่องสอดคล้องกัน

๕. วางโครงเรื่องด้วยวิธีต่าง ๆ ได้แก่

๕.๑ วางโครงเรื่องด้วยการใช้หัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อย เช่น

ตัวอย่าง โครงเรื่อง นกแก้วสัตว์ปีกสวยงาม

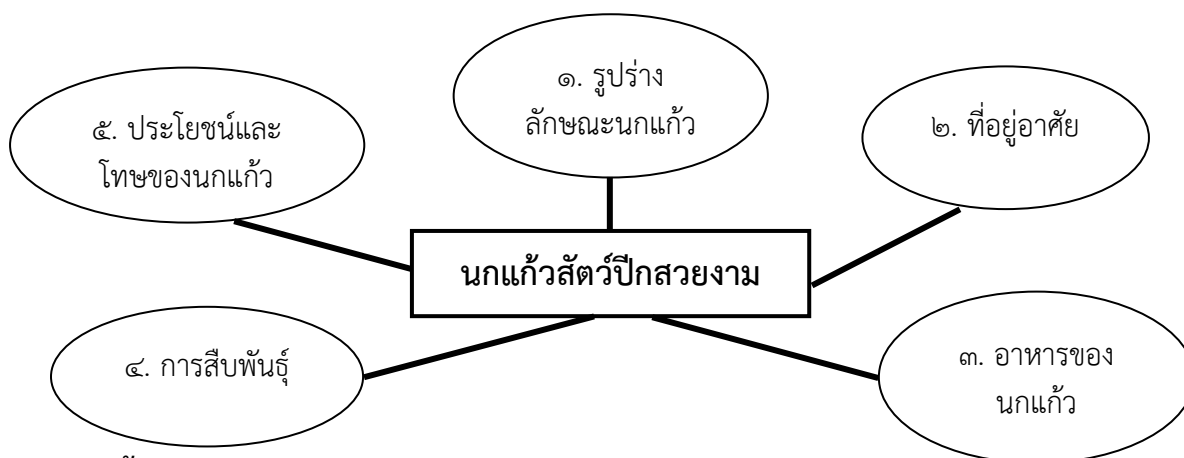
ส่วนคำนำ : เปิดเรื่องด้วยความหมายของสัตว์ปีก

ส่วนเนื้อเรื่อง : ๑. รูปร่างลักษณะนกแก้ว ๒. ที่อยู่อาศัย
 ๓. อาหารของนกแก้ว ๔. การสืบพันธุ์
 ๕. ประโยชน์และโทษของนกแก้ว

ส่วนสรุป : การอนุรักษ์สัตว์ปีก และการดูแลเลี้ยงสัตว์ปีก

๕.๒ วางโครงเรื่องด้วยการใช้แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวอย่าง โครงเรื่อง นกแก้วสัตว์ปีกสวยงาม

๖. ขั้นตอนการเขียน

๖.๑ ส่วนคำนำ /เปิดเรื่อง ต้องทำให้ผู้อ่านสนใจ เป็นการแนะนำหรือบอกความมุ่งหมายหรือแนวของเรื่อง ไม่เขียนนอกเรื่องหรืออ้อมค้อม ไม่ยาวเกินไป อาจเปิดเรื่องโดย บทประพันธ์ สุภาชิต ข้าว การตั้งคำถาม

๖.๒ ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนหลักของเรียงความ อาจมีหลายย่อหน้า เนื้อเรื่องควรประกอบด้วย

- ความรู้ในเรื่องต่างๆ มีหลักฐานยืนยัน
- ความคิดเห็นที่ไม่เลื่อนลอย มีเหตุผล ข้อมูลชัดเจนเหมาะสมสอดคล้องกัน
- เหตุการณ์ สถานการณ์ที่น่าสนใจ

๖.๓ ส่วนสรุป มักใช้ ๒ วิธี คือ

๑) จบด้วยการย่อ คือ นำเอาใจความสำคัญที่เป็นสาระอย่างแท้จริงมากล่าวในตอนท้ายให้ผู้อ่านประทับใจเป็นการทบทวนอีกครั้ง

๒) จบด้วยการสรุปให้ตรงความมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง ใช้วิธีสรุปความเป็นประโยคบอกเล่า หรือประโยคคำถาม เป็นภาพิต หรือเป็นคำประพันธ์ที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องก็ได้หากจบนี้ควรแยกเป็นย่อหน้าหนึ่ง และต้องสรุปความหมายสำคัญเอาไว้ในหน้านี้

เทคนิควิธีการเขียนเรียงความให้น่าสนใจ

ประเด็น	รายละเอียด
๑. การตั้งชื่อเรื่อง	- ชื่อเรื่องน่าสนใจแปลกใหม่ สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน - กระชับ เข้าใจง่าย สร้างสรรค์ ไม่ขัดต่อศีลธรรม
๒. การเขียนคำนำ	- ส่วนนำมีเนื้อหาชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่อง - ดึงดูดสนใจได้เป็นอย่างดี - มีเทคนิคน่าสนใจ เช่น นำด้วยคำถาม สุภาชิต บทร้อยกรอง - ความยาวร้อยละ ๒๐ ของเรียงความ

ประเด็น	รายละเอียด
๓. การเขียนเนื้อเรื่อง	- ลำดับความคิดต่อเนื่องสอดคล้อง - แสดงเหตุผลได้สมเหตุสมผล - เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อ - ยกตัวอย่างและอ้างอิงประกอบ เช่น สำนวนโวหาร สุภาษิต คำคม ตัวเลข สถิติบุคคล ทฤษฎีหลักปรัชญา
๔. การเขียนสรุป	- ส่วนสรุปมีเนื้อหาสัมพันธ์กับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ มีเนื้อหากล่าวปิด - เทคนิคที่น่าสนใจในการเขียนส่วนสรุป เช่น ตั้งคำถามให้ผู้อ่าน จุกคิด คำคม ข้อคิด คติเตือนใจ - ความยาวร้อยละ ๒๐ ของเรียงความ
๕. ความถูกต้องและความสมบูรณ์	- เขียนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทยและอักขรวิธี - เว้นวรรคตอนได้ถูกต้องเหมาะสม - ลายมืออ่านง่ายเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย

แผนผังการจัดลำดับองค์ประกอบของเรียงความ

